

KARİYER PLANLAMA

Dr. Öğr. Üyesi Talha Enes GÜMÜŞ

Dr. Öğr. Üyesi Baha KANBEROĞLU

Sakarya Üniversitesi

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

İş Başvuruları

- Mezunlar, sektörde kendi mesleklerine ve bekledikleri pozisyonlara uygun işler olduğunda, firmalara başvurabilirler.
- Başvuru biçimi, bazen firmaya bir üst yazı ve özgeçmişle posta, e-mail veya web üzerinden olabilmektedir.

İş Başvuruları

- Günümüzde iş başvuruları daha çok 3.taraf internet sitelerine geçmiş gibi görünmektedir. Bu siteler, kariyer.net, globalcv.com, secretcv.com vb. sitelerdir.

İş Başvuruları

- Diğer taraftan, iş başvurusunun doğrudan firmaya yapılmasını isteyen firmalar, başvurular için özel formlar hazırlamış olabilmektedir.
- Bu durumda iş başvurusunda bulunacakların bu formları doldurmaları gerekmektedir. Bu formlarda genellikle aşağıdaki bilgiler istenebilmektedir.

İş Başvuruları

- Adınız Soyadınız
- Yaşınız
- Cinsiyetiniz
- Eğitiminiz
- Yapabileceğiniz İşler
- Çalışmak istediğiniz bölüm
- Sertifikalarınız
- Önemli başarılarınız

İş Görüşmesi

- Ehliyetinizin sınıfı
- Sigara içiyor musunuz?
- Düşündüğünüz ücret
- Size ulaşabileceğimiz
- Telefon numaraları
- Kısa Özgeçmişiniz
- Eklemek İstedikleriniz

İş Görüşmesi

- İş görüşmesi, işletmelerin belli bir pozisyona başvuranlar arasında özgeçmişlerine veya iş müracaatı formlarına adayların yazdıkları bilgilere göre, uygun gördüklerini işletmelerine çağırarak görüşmesidir. Görüşmeyi, insan kaynakları (personel işleri) biriminden bir yetkili yapabileceği gibi, işletme yöneticisi veya daha küçük işletmelerde patronlar da yapabilir veya görüşmelere katılabilirler.

İş Görüşmesi

- İş görüşmesine, mülakatta denilmektedir. İş görüşmesine giderken aşağıdaki hususlara dikkat etmek uygun olacaktır.
- Kendini yeterince tanımak,
- Hazırlıklı gitmek,
- Kaliteli ve iyi bir uyku alarak gitmek,
- Olumlu bakabilmek, pozitif ve yapıcı olmak,
- Zamanında orada olmak,

İş Görüşmesi

- İyi bir ilk izlenim bırakmak,
- İşle ilgili sormak istediği soruları önceden hazırlamak,
- Sorulara düşünerek gayet dikkatli cevap vermek,
- Güçlü ve geliştirmesi gereken yönlerini bilmek,
- Varsa önceki işyerlerinden neden ayrıldığını iyi izah edebilmek

İş Arama

- Adayın işverene sorabileceği sorular:
- 1. Şirketinizin gelecekteki büyüme planları nelerdir?
- 2. Şirketinizin terfi ve performans değerlendirme politikaları nedir?
- 3. Çalışacağım bölümün genel yapısı nasıldır?

Merak ettiğiniz diğer soruları sorarken de tarzınız yukarıdaki gibi olmalıdır.

İş Arama

- İş aramak planlı yapılması gereken ve zaman alan bir iştir. Bu nedenle öncelikle iş arama yönteminizi oluşturmanız gerekir.
- **“Rotası belli olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım etmez.”**

İşe Başlama

- İş yaşamında başarılı olabilmek için yalnızca üniversite diploması almak yeterli değildir.
- Diploma ve uzmanlık belgeleri kadar mezun öğrencinin sahip olduğu nitelikler de önemlidir.
- İşe yeni başlayanlar, işverenlerin aradığı farklı becerileri geliştirerek iş hayatında fark meydana getirebilir.

İşe Başlama

- Takım çalışması,
- Problem çözme becerisi,
- Kriz yönetim becerisi,
- Çözüm odaklı davranışlar,
- Sürekli öğrenme merakı gibi özellikler yeni işe başlayanlar için fark meydana getiren özelliklerdir..

Kariyerinizi Planlarken İşinize Yarayacak 10 Öneri

- İşe kendinizle başlayın.
- Kendinize ve hayatınıza objektif olarak bakın. Kariyerinizde ilerlemek istediğiniz yola doğru ilerliyor musunuz?
- Hayatınız yolunda gidiyor mu?
- Kişisel ve kariyerinizle ilgili gelişiminize devam ediyor musunuz?
- Sevdiğiniz işi mi yapıyorsunuz?

KENDİNİZİ TANIYIN!

- Beceri ve yetkinliklerinizi belirleyin. Yetkinlikler mükemmel performansın elde edilmesini sağlayan “**bilgi, beceri ve tutum**”ları kapsayan gözlemlenebilir davranışlardır. Çalışma yaşamında yetkinliklerimiz daha çok önem kazanmaktadır. Artık iş dünyasında, işinde “**uzmanlaşmak**” önem kazanmıştır. Bu durum kişide aranan yetkinlikleri arttırmıştır.

KENDİNİZİ TANIYIN!

- Değerlerinizi fark edin. Değerlerimiz, kararlarımıza ve önceliklerimize rehberlik eden **inançlarımız, ilkelerimiz ve “doğru-yanlış” kıstaslarımızdır.** Değerlerimizi bilmemiz kendimize olan saygımızı diğer iş arkadaşlarımıza, yöneticilerimize ve işimize yansıtmamızı sağlayacaktır.

TANIDIKLARINIZA DANIŞIN

- Tanıdıklarınızın görüşlerine başvurun. Onlara şu soruları sorun:
- Sizce ben hangi işte başarılı olurum?
- Hangi yeteneklerim başarıma sağlar?
- Hangi özelliklerin başarıma engel olur?
- Benim yerimde olsaydınız siz nasıl bir iş yapardınız?
- Sizce geliştirmem gereken iki özelliğim hangileri?
- On yıl sonra beni hangi işte, hangi sektörde görüyorsunuz?

TANIDIKLARINIZA DANIŞIN

- Geribildirim alırken savunmaya geçmeyin ki, karşınızdakinin samimi fikirleri ortaya çıkabilsin. Bu aşamada sadece dinleyin ve sorular sorun.

PLANLI HARAKET EDİN!

- Önceliklerinizi belirleyin. Attığınız her adımı not edin. Bu size zaman kazandıracak, organize olmanızı sağlayacak ve hata yapmanızı engelleyecektir.
- Bilgisayarda kendinize bir dosya oluşturun ve şimdiden sonra yaptığınız, yapacağınız her şeyi burada kayıt altında tutun.
- Eğer hala okula gidiyorsanız ya da tam zamanlı bir işte çalışıyor ama işinizi değiştirmek istiyorsanız, haftada 8 saatinizi iş aramak için ayırmayı göze almalısınız.

PİYASAYI ARAŞTIRIN

- Sektörler, şirketler, büyüyen iş alanlarını araştırın.
- Hedef şirket listesi oluşturun.
- Piyasaya yeni giren şirketleri, ürünlerini araştırın.
- Yeni eleman alan şirketleri araştırın.
- Dış pazarlara açılan şirketler hangileri araştırın.

SOSYAL AĞ OLUŞTURUN

- Dünya ölçeğinde yapılan araştırmalara göre, iş değiştiren kişilerin %60'tan fazlası, yeni pozisyonlarını bir tanıdık aracılığıyla bulmaktadır.
- %22'lik grup, şirketlere doğrudan başvurmakta, kalan %18 ise yeni işlerine gazete ilanları veya İnsan Kaynakları Danışmanlığı aracılığıyla kavuşmaktadır.

SOSYAL AĞ OLUŞTURUN

- Gazete ilanları ve İnsan Kaynakları Danışmanlığı aracılığıyla iş aramak, en kolay yöntem olmasına karşın, aynı zamanda da rekabetin en fazla yaşandığı alandır. Bir ilana ne kadar çok başvuru olursa, arasından sizin özel yeteneklerinizin fark edilmesi o denli güçleşir.

SOSYAL AĞ OLUŞTURUN

- İnsanlarla dünyalarımız, ilgilerimiz ve iş alanlarımız benzerdir, oysa iş ararken farklı dünyalardan kişilerin katkısı çok daha önemlidir. Tanıdıklarımız ve onların oluşturduğu sosyal ağ (Network) iş ararken bize en fazla yardımı olacak gruptur. Sosyal ağınızı oluşturabileceğiniz öğeler:

SOSYAL AĞ OLUŞTURUN

- Eski iş arkadaşlarınız ve işvereniniz.
- Benzer ilgi ve faaliyet alanındaki tanıdıklar.
- Üyesi olduğunuz mezun dernekleri.
- Aile çevresi, komşular ve tanıdıklar.
- İnternette tanıştığınız kişiler.
- Sosyal toplantılarda tanıdıklarınız.
- Otobüste, uçakta veya sinemada tanıştığınız kişiler.

POZİSYON ÇEŞİTLERİ

- İş aramaya başlamadan önce, karşınıza çıkacak fırsatları daha iyi değerlendirebilmeniz için, şirketlerde değerlendirilebilecek pozisyon çeşitlerini bilmelisiniz:
- **Açık(lanmış) Pozisyonlar:** Bunlar çeşitli yerlerde ilan edilmiş açık pozisyonlardır. İlan, danışmanlık şirketleri, internet, çevre vb. yerlerden öğrenilebilir. Çalışan ve çalışmayan herkes başvurur. Yüksek rekabet içerir.

POZİSYON ÇEŞİTLERİ

- **Kısmen Açık(lanmış) Pozisyonlar:** Şirket içinde anons edilmiş, ancak şirket dışına söylenmemiş işlerdir. Bu işleri yalnızca çevre kanalıyla öğrenebilirsiniz. Az rekabet vardır.
- **Gizli Pozisyonlar:** Şirkette ya da etrafta açıklanmamış pozisyonlardır. Bunların bazıları bugün geçerliyken, bazıları geleceğe yönelik planlar içinde yer alır. Yalnızca çevre çalışması ile yüzeye çıkarlar. Sizin nitelikleriniz ve bilginiz, şirketin gizli bir pozisyonuna uyuyorsa bu işten haberiniz olur. Bu pozisyonlar henüz tam olarak oluşturulmamış ya da birini yenilemek üzere düşünülmekte olabilir.

İLANA BAŞVURURKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

- İlanın boyutu ile pozisyonun düzeyi uyumlu olmalıdır. İlanın boyutu (firmaya maliyeti de göz önünde bulundurulursa) o pozisyona verilen önemin bir göstergesidir.
- İlanda firmayı tanıtıcı bilgileri inceleyin, abartılı bulmuşsanız başka kaynaklardan da araştırın. Her durumda firma hakkında detaylı bilgi edinmeniz, doğru değerlendirme yapmanız açısından yararlıdır.

İLANA BAŞVURURKEN DİKKAT EDİLMESİ

GEREKEN NOKTALAR

- Bazı firmalar, rakiplerinin veya çalışanlarının eleman arandığından bilgisi olmaması düşüncesi ile ilanda isimlerine yer vermezler. Bu firmalar, ilanları ya kendileri doğrudan ya da insan kaynakları firmaları aracılığı ile verirler.
- Özellikle firmanın doğrudan verdiği ilanlarda, telefon numarası da verilmediği için, firma hakkında detaylı bilgi toplama olanağı yok denecek kadar azdır. Bu durumda, isim dışında verilen bilgilerden (sektör, büyüklük vb.) bir fikir edinmek gerekecektir.

İLANA BAŞVURURKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

- İlanda iş tanımı verilmişse, işin niteliğini buradan çıkarabilirsiniz. Bu bir anlamda sizden beklenen işlerin ve sorumluluklarınızın ana hatlarıdır. Burada kullanılan ifadeler, ilanı verenlerin o pozisyon hakkında ne derecede bilgili olduklarını da gösterir.

İLANA BAŞVURURKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

- İlanda genellikle aranan özelliklere yer verilir. Bunlar yapılacak işin gerekleri veya nitelikleridir. Bu niteliklerin iş tanımına uygun olması gerektir. Abartılı veya yetersiz iş nitelikleri ile bunların detay düzeyi ve ifade biçimi de size firmanın profesyonellik anlayışı hakkında bir fikir verir.

İLANA BAŞVURURKEN DİKKAT EDİLMESİ

GEREKEN NOKTALAR

- İlanda pozisyonun çalışma yerinin neresi olduğuna dikkat edin. Bazen başvurunun yapılacağı yer ile çalışma yeri farklı olabilir.
- İlanda pozisyonun bağlı olduğu yönetici, pozisyona bağlı olarak çalışan kişi sayısı, çalışma koşulları, ender de olsa sağlanan bazı olanaklara yer verilebilir. Bu bilgiler pozisyonun niteliği hakkında değerlendirme yapmanız açısından önemlidir. Ayrıca firma kültürü hakkında da bir fikir verir.

- Teşekkürler

